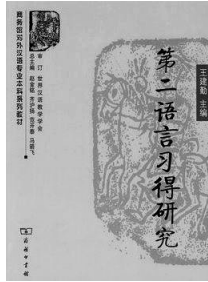

บทวิจารณ์หนังสือ

อภิสรฯ พรรัตนานุกุล¹

王建勤主编. 2009. 《第二语言习得研究》. 北京: 商务印书馆.

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมีประวัติความเป็นมาหลายสิบปี และมีแนวทางการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาษาจีนที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ การวิจัยด้านการเรียนการสอน การวิจัยตำราและแบบเรียนต่างๆ เป็นต้น ปัจจุบันมีแนวทางการวิจัยแนวใหม่ที่ยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนักในประเทศไทย ซึ่งก็คือ “การวิจัยด้านการรับภาษาที่สอง” (Second Language Acquisition) อันเป็นแนวทางที่พัฒนาขึ้นมาจากแนวทางการวิจัยแนวเดิม กล่าวคือ การวิจัยการรับภาษาที่สองเป็นการศึกษาต่อจากจากการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ โดยอาศัยผลการวิจัยเชิงเปรียบเทียบมาตั้งเป็นสมมติฐานขั้นต้น และใช้กระบวนการศึกษาทดลองเพื่อพิสูจน์สิ่งทีงานวิจัยเชิงเปรียบเทียบได้คาดการณ์ผล

¹ อาจารย์ประจำสำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

เอาไว้ ซึ่งแนวทางการวิจัยด้านการรับภาษาที่สองนี้จะให้ความสำคัญกับพัฒนาการการรับภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก การวิจัยจะเน้นวิเคราะห์ที่ตัวกระบวนการการรับภาษาที่สองของผู้เรียน เพื่อดูว่าผู้เรียนมีพัฒนาการในการรับภาษาที่สองอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียต่อการรับภาษาของผู้เรียน จากนั้นจึงนำปัจจัยที่ศึกษาได้ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการรับภาษาของผู้เรียน การวิจัยด้านการรับภาษาที่สองนี้จะประยุกต์ใช้เครื่องมือและกระบวนการวิจัยของศาสตร์อื่นๆ อาทิ สถิติศาสตร์ จิตวิทยา ประสาทวิทยา เป็นต้น

หนังสือ《第二语言习得研究》เป็นหนังสือเล่มหนึ่งในชุดหนังสือการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษา มีเนื้อหาเฉพาะทางเกี่ยวกับการวิจัยการรับภาษาที่สอง เรียบเรียงโดยศาสตราจารย์ ดร. หวาง เจียนฉิน แห่งมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง ผู้มีชื่อเสียงและมีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยการรับภาษาที่สองเป็นอย่างมาก “ชุดตำราการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษา”《对外汉语专业本科系列教材》ประกอบด้วยหนังสือการสอนภาษาจีนที่มีเนื้อหาเฉพาะทางด้านต่างๆ ทั้งสิ้น 22 เล่ม แต่ละเล่มล้วนเรียบเรียงโดยอาจารย์ผู้มี

ความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ จากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหลายแห่งในประเทศจีน

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้แบ่งรายละเอียดออกเป็น 12 บท โดยบทแรกจะเกริ่นนำถึงภาพรวมของการวิจัยการรับภาษาที่สอง และให้คำจำกัดความของคำศัพท์เฉพาะทางต่างๆ เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้เขียน โดยจะจับคู่คำศัพท์เฉพาะมาอธิบายความต่างเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน อาทิ “ภาษาแม่และภาษาปลายทาง” “ภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง” “การรับภาษาและการเรียนภาษา” “การรับภาษาที่สองและการรับภาษาต่างประเทศ” เป็นต้น จากนั้นจึงเป็นการแนะนำความสัมพันธ์ของการวิจัยการรับภาษาที่สองกับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องอันประกอบไปด้วยภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา ว่า ศาสตร์ดังกล่าวเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยการรับภาษาที่สองอย่างไร แล้วท้ายบทจึงกล่าวถึงประวัติความเป็นมาและการพัฒนาของการวิจัยการรับภาษาที่สองนี้

ในบทที่สองจะกล่าวถึงเนื้อหาทฤษฎีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Contrastive Analysis) และการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) ซึ่งถือเป็นทฤษฎีการวิเคราะห์ทางภาษาที่สำคัญที่สุดในช่วงกลางศตวรรษที่ 20 อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานสำคัญของจุดเริ่มต้นการวิจัยการรับภาษาที่สอง

ในบทต่อไป ได้แบ่งอธิบายเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ของการรับภาษาที่สอง บทหนึ่งทฤษฎี ด้วย เหตุที่ศาสตร์ด้านการวิจัยการรับภาษาที่สองนี้ถือเป็นศาสตร์ใหม่ที่ เพิ่งจะกำเนิดขึ้นในโลกตะวันตกมาได้เพียงประมาณ 50 ปี เท่านั้น การอ้างอิงบทความและงานวิจัยที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้จึงเป็นงานวิจัย เกี่ยวกับการรับภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ งานวิจัยเกี่ยวกับการรับ ภาษาจีนยังถือว่ามีความจำกัด เนื้อหาของแต่ละบทประกอบด้วย การวิเคราะห์วิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Contrastive Analysis) การวิจัย ภาษาในระหว่าง (Interlanguage) ลำดับขั้นตอนการรับภาษา (Second Language Acquisition Order) สมมุติฐานห้าประการ ของคราเชน (Krashen's Monitor Model) เป็นต้น

เนื้อหาในแต่ละบทมีโครงสร้างการนำเสนออย่างเป็นระเบียบ เริ่มต้นที่บทเกริ่นสรุปเนื้อหาโดยรวมอย่างย่อ ต่อด้วยเนื้อหาทฤษฎี และประวัติความเป็นมาเพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้ให้แก่ผู้อ่าน จากนั้นจึงแนะนำงานวิจัยต่างๆ ที่ใช้ทฤษฎีดังกล่าวเพื่อเป็นการ สนับสนุนแนวความคิดและให้ข้อมูลอ้างอิงที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม นอกจากนี้ ท้ายหัวข้อย่อของเนื้อหาในแต่ละบท จะมีคำถามทิ้งท้าย ให้ผู้อ่านได้คิดและตอบคำถาม เพื่อทบทวนเนื้อหาที่ได้อ่านไปแล้ว ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงเหมาะสมทั้งกับผู้อ่านที่ต้องการนำเนื้อหาไป ใช้สอนในชั้นเรียนและกับผู้อ่านที่ต้องการศึกษาด้วยตนเองด้วย

เมื่ออ่านหนังสือ 《第二语言习得研究》 จบแล้ว ผู้อ่านจะ
 ได้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการรับภาษาที่สองรวมถึงงานวิจัยที่
 เกี่ยวข้องในแบบฉบับภาษาจีน ซึ่งผู้อ่านสามารถนำองค์ความรู้ที่
 ได้รับจากงานวิจัยต่างๆ ไปใช้ในการสอนภาษาจีนเป็น
 ภาษาต่างประเทศได้ อีกทั้งยังสามารถนำทฤษฎีและรูปแบบการวิจัย
 ไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยด้านภาษาจีนได้อีกด้วย

ข้อดีประการหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ที่อาจพบเห็นได้ไม่บ่อย
 นักในหนังสือวิชาการภาษาจีน คือ คำศัพท์เฉพาะภาษาจีนทุกคำที่
 แปลมาจากภาษาอังกฤษ จะใส่วงเล็บคำศัพท์ภาษาอังกฤษไว้
 ด้านหลังเสมอ เช่น “内隐学习” (Implicit Learning) “中介语”
 (Interlanguage) “僵化” (Fossilization) เป็นต้น ทำให้ผู้อ่าน
 เข้าใจง่ายและสามารถนำไปเทียบเคียงกับหนังสือและงานวิจัยอื่นๆ
 ทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษได้สะดวก ทั้งนี้ ในการเขียนหนังสือที่
 ประกอบด้วยคำศัพท์เฉพาะจำนวนมากนั้น บางครั้งการแปลคำศัพท์
 เฉพาะในแต่ละเล่มอาจมีรูปแบบการแปลที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิด
 ความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ ดังนั้น การวงเล็บคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 ไว้จึงทำให้เกิดความชัดเจนในการถ่ายทอดมากยิ่งขึ้น